

kunne lægges mere vægt på, om den ejendom, der ønskes suppleret vil opnå en hensigtsmæssig størrelse og arrondering, end på det forhold, at ejendommens ejer på suppleringsstidspunktet ikke opfylder fornavnte krav.

Bestemmelsen om u hensigtsmæssig ejendomsfordeling, der hidtil alene har været anvendt ved suppleringer i forbindelse med erhvervelse, vil efter forslaget kunne anvendes såvel i erhvervelsessituationer som i situationer, hvor ansøgeren i forvejen er ejer af de landbrugsejendomme, der søges sammenlagt.

Med hensyn til forslagens stk. 3, nr. 3, henvises til de generelle bemærkninger foran til § 13.

Bestemmelsen i forslagens stk. 3, nr. 4, om, at sammenlægning kan nægtes, hvis en ejendoms jorder vil blive opdelt på uheldig måde for driften, opretholdes uændret som i den gældende lov.

Bestemmelsen i forslagens stk. 3, nr. 5, om, at sammenlægning kan nægtes, hvis en ejendom vil blive nedbragt til en u hensigtsmæssig størrelse, svarer til praksis efter gældende lov. Bestemmelsen tager sigte på de tilfælde, hvor en ejendom udstykes, og der tilbage ved restejeendommen kun bliver et mindre jordtilliggende, således at restejeendommen efter sagkyndig vurdering ikke skønnes at ville kunne opretholdes som en reel jordbrugsbedrift. I sådanne tilfælde kan der i overensstemmelse med hidtidig praksis som betingelse for at tillade den ønskede sammenlægning stilles krav om, at udstykningen gennemføres til bunds, således at ejendommens øvrige jorder, bortset fra en restparcel med ejendommens bygninger, fraskilles ejendommen og sammenlægges med anden landbrugsejendom. Restparcellen kan i sådanne tilfælde omfatte bygninger, gårdsplads, have og eventuelle mindre, tilgrænsende arealer uden væsentlig landbrugsmæssig værdi og må i almindelighed ikke overstige 0,5 ha. Der vil dog i særlige tilfælde kunne gøres undtagelse fra kravet om, at restejeendommen skal reduceres. Dette vil f. eks. kunne ske, når restejeendommen får en naturlig afgrænsning i marken i forhold til eksisterende skel, hegn, veje m. v., eller når mindre arealer, herunder såvel arealer, der tilgrænser bygningslodden, som fraliggende lodder af ringere jordbrugsmæssig værdi, ligger sådan, at de ikke kan lægges til anden landbrugsejendom. I sådanne tilfælde kan landbrugspligten eventuelt opretholdes på restejeendommen.

I de tilfælde, hvor det drejer sig om en ældre landmand, der ønsker at formindske ejendommens jordtilliggende som led i en naturlig nedtrapning af sin virksomhed, vil der som hidtil kunne tages

særlige hensyn. Dette kan ske ved, at et eventuelt krav om udstykning til bunds udskydes indtil førstkommande ejerskifte, herunder arv. Kravet bør i så fald sikres ved tinglysning af deklaration.

Bestemmelsen i forslagens stk. 3, nr. 5, hvorefter der kan stilles krav om udstykning til bunds, kan også komme til anvendelse i tilfælde, hvor en ejendom allerede inden udstykningen har en u hensigtsmæssig størrelse. Det forudsættes dog, at der er tale om fraskillelse af en væsentlig del af ejendommens jordtilliggende.

Til nr. 16.

I forbindelse med de ændringer, der gennemførtes i landbrugsloven i 1973, skete der en skærpelse af landbrugslovens erhvervelsesbestemmelser, idet Folketinget indsatte en regel i landbrugslovens § 16 om, at det var en betingelse for erhvervelse af landbrugsejendomme uden tilladelse fra landbrugsministeren, at erhververen tog fast bopæl på ejendommen og tog jordbrug som hovederhverv.

Lovændringen tog sigte på at give personer, der skal leve af at drive jordbrug, en vis fortrinnsstilling ved køb af landbrugsejendomme og modvirke pristigninger på landbrugsjord begrundet i økonomiske interesser af ikke-landbrugsmæssig karakter.

Af den af udvalget for den fremtidige landbrugs politik afgivne betænkning fremgår, at udvalget er af den opfattelse, at de i 1973 gennemførte ændringer i loven har haft en vis effekt med hensyn til begrænsning af køberkredsen, idet ikke-landmænds køb af landbrugsejendomme er faldet, men at de administrative erfaringer tyder på, at der i en ikke ringe udstrækning sker omgåelse af lovens sigte med hensyn til hovederhvervskravet. Der henvises til de indledende bemærkninger ovenfor samt til udvalgets betænkning.

Det foreliggende forslag er i alt væsentligt baseret på de samme principper som de, der er lagt til grund for lovændringen i 1973. Der foreslås imidlertid visse ændringer af bestemmelserne i § 16 med henblik på at forebygge omgåelse af hovederhvervskravet.

Det foreslås således, at hovederhvervskravet ændres til et krav om, at erhververen skal tage jordbrug som væsentligste erhverv. Dette indebærer bl. a., at erhververen kun kan have ét hovederhverv, og at han selv skal drive ejendommen erhvervs mæssigt med rentabel drift for øje. De nærmere retningslinier forudsættes fastsat af landbrugsministeren efter forhandling med landbrugsorganisationerne.

De nugældende regler, hvorefter personer, uanset om de har landbrugsmæssig uddannelse eller